

місце за цим показником – тоді на розгляді в суді знаходилося 13,9 тисяч скарг, або 21,4% від загальної кількості. Таким чином, українське навантаження на Європейський суд з прав людини за рік зросло більше ніж на 4 тисячі справ [4].

Кожна людина, що звертається до суду за захистом своїх прав, законно розраховує на всебічний та швидкий розгляд справи, на компетентність, незалежність та неупередженість суду. І саме національні суди повинні забезпечити справедливий та неупереджений розгляд справ осіб, а також створити всі умови для захисту прав та свобод людини і громадянина. Але, коли можливості національних судів вичерпані, то особа має повне право звернутися до вищої інстанції, а саме, до Європейського суду з прав людини. І одне із завдань нашої держави в тому, щоб судова система в Україні працювала так, щоб кількість скарг до Європейського суду була мінімальною. Також, важливим є налагодження механізму звернення до Європейського суду, адже звернення до нього – невід’ємне право людини і громадянина, прописане в Конституції України – Основному Законі нашої держави.

Література

1. Конституція України: прийнята на п’ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

2. Аракелян М. Забезпечення конституційного права людини на захист прав і свобод судом / М. Аракелян // Право України. – 2006. – С. 19–21.

3. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод ратифікація від 17.07.1997 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_004.

4. Україна – антилідер за скаргами до ЄСПЛ, її частка зростає [Електронний ресурс] Європейська правда. – 2017. – Режим доступу: <http://www.eurointegration.com.ua/news/2017/01/26/7060704/>.

УДК 342-002.6: 316.752.4

Юринець Ю. Л., д.ю.н., доцент,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ ШЛЯХОМ ОБМЕЖЕННЯ ПОШИРЕННЯ В КРАЇНІ ІНФОРМАЦІЙНОГО КОНТЕНТУ РОСІЇ ЯК КРАЇНИ-АГРЕСОРА

Суттєвою складовою агресії Російської Федерації (далі – РФ) проти України виявилася так звана «інформаційна війна», до якої Україна виявилася неготовою. Антиукраїнська пропагандистська кампанія виявила

недостатню сформованість наукових і методологічних обґрунтувань та пояснень щодо дій у подібних ситуаціях, продемонструвала слабку координованість дій державних органів влади, громадянського суспільства, експертного та наукового середовищ, журналістів щодо протидії таким кампаніям [1, с. 137]. Секретар РНБО України О.В. Турчинов наголошує, що парадигма гібридної війни спрямована на підрив і руйнування усього комплексу суспільних відносин у об'єкта агресії, знищення волі до опору, у тому числі і за рахунок інформаційних операцій [2]. У Доктрині інформаційної безпеки України (25.02.2017 р.) підкреслюється, що застосування РФ технологій гібридної війни проти України перетворило інформаційну сферу на ключову арену протиборства. За таких умов теоретико-правове обґрунтування обмежень поширення російського контенту в Україні і спростування тверджень про порушення свободи поширення інформації є актуальним завданням, оскільки агресор та його закордонні лобісти цинічно використовують демократичні механізми для досягнення недемократичних цілей. Наприклад, після прийняття РНБО рішення щодо блокування доступу українських користувачів до низки російських інтернет-сервісів, включаючи «Яндекс», «Вконтакте», «Однокласники» Генсек Ради Європи Т. Ягланд висловив «занепокоєння» з приводу рішення Києва щодо санкцій проти низки російських сайтів в Україні. «Блокування соціальних мереж, пошукових систем, поштових служб і новинних веб-сайтів суперечить нашому спільному розумінню свободи вираження думок і свободи засобів масової інформації», – заявив Ягланд [3, 4]. Принагідно слід нагадати, що це той самий Ягланд, який наприкінці 2017 року докладав значних зусиль для повернення РФ до РЄ без виконання прийнятих резолюцій [5].

Разом із тим, слід зазначити, що свобода поширення інформації, хоча і є важливою, але не є абсолютною. Так, у Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року ці вимоги взаємопов'язані і визначені ст. 10:

1). Кожен має право на свободу вираження поглядів. Це право включає свободу дотримуватися своїх поглядів, одержувати і передавати інформацію та ідеї без втручання органів державної влади і незалежно від кордонів...

2). Здійснення цих свобод, оскільки воно пов'язане з обов'язками і відповідальністю, може підлягати таким формальностям, умовам, обмеженням або санкціям, що встановлені законом в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадської безпеки, для охорони порядку або запобігання злочинам, для охорони здоров'я або моралі, для захисту репутації або прав інших осіб, для запобігання розголошенню конфіденційної інформації або для підтримання авторитету і безсторонності суду і є необхідними в демократичному суспільстві.

Отже, свобода поширення поглядів може бути обмеженою. Обмеження можуть вводитися законом в інтересах національної безпеки... і якщо вони є необхідними в демократичному суспільстві.

З приводу умови встановлення обмежень законом слід зазначити, що українське право і практика пішли шляхом застосування таких заборон (обмежень), як-от: ретрансляції передач російського телерадіомовника; трансляції (поширення) телерадіопродукту виробництва РФ; ввезення з території держави-агресора чи тимчасово окупованої території України видавничої продукції, що може бути розповсюджена на території України; використання певних тем, що шкодять національній безпеці України, у національному телерадіопродукті, в інших ЗМІ, у тому числі поширення вказаних матеріалів в друкованих ЗМІ та книжкових виданнях. Крім того, заборонена трансляція аудіовізуальних творів (фільмів, телепередач, крім інформаційних та інформаційно-аналітичних телепередач), одним із учасників яких є особа, внесена до Переліку осіб, які створюють загрозу національній безпеці України. Отже, вказані обмеження поширення ворожого контенту передбачені законом.

Доктор юрид. наук В.А. Ліпкан вказує на так звану білу (формально – легальну) пропаганду – відверто нелояльну до суб'єкта-адресата, яка ведеться будь-якими ЗМІ РФ офіційними каналами... Фактично пропаганда становить спосіб інформаційної боротьби, який передбачає активний наступальний інформаційний вплив на об'єкт з метою внесення змін до інформаційного простору, що спричинює відповідні зміни у просторі реальності [6]. Вказане однозначно свідчить про загрози національній безпеці України інформаційного впливу агресора, тому виникають обґрунтовані підстави обмежувати чи забороняти поширення відповідної ворожої інформації.

Література

1. Горбань Ю.О. Інформаційна війна проти України та засоби її ведення / Ю.О. Горбань // Вісник НАДУ. – 2015. – № 1. – С. 136-141.
2. Турчинов О. Національна безпека України: виклики та пріоритети / Цензор.нет [Електронний ресурс] – 18.08.2016 р. – Режим доступу: http://censor.net.ua/resonance/402074/natsionalna_bezpeka_ukrani_vikliki_ta_proriteti
3. Генсек Ради Європи: блокування сайтів суперечить свободі слова / Українська правда [Електронний ресурс] – 17.05.2017 р. – Режим доступу: <http://www.eurointegration.com.ua/news/2017/05/17/7065808/>
4. Белкин Л. Борцам за «свободу слова» об ограничении российского информационного контента / Л. Белкин, Ю. Юринец // Обозреватель [Электронный ресурс]. – 19.05.2017 р. – Режим доступа: <https://www.obozrevatel.com/my/life/14786-bortsam-za-svobodu-slova-ob-ogranichenii-rossijskogo-informatsionnogo-kontenta.htm>
5. Соловей И. Торгівля індульгенціями. Чим обернеться спроба Ягланда

втягнути Москву назад у ПАРЄ? / И.Соловей // LB.ua [Електронний ресурс] – 24.10.2017 р. – Режим доступу: https://ukr.lb.ua/world/2017/10/24/380024_torgivlya_indulgentsiyami_chim.html

6. Ліпкан В. Зміст пропаганди на сучасному етапі / В. Ліпкан // Обозреватель [Электронный ресурс]. – 17.03.2016 г. – Режим доступу: <http://my.obozrevatel.com/life/18653-zmist-propagandi-na-suchasnomu-etapi.htm>

УДК 34.02(045.2)

Яровой Т.С., канд. наук з держ. упр., доцент,
Міжрегіональна Академія управління персоналом, м. Київ, Україна

ІНСТИТУТ ЛОБІЗМУ КАНАДИ ЯК ПРИКЛАД АНГЛОСАКСОНСЬКОЇ МОДЕЛІ ЛОБІСТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

В процесі євроінтеграції, адаптації вітчизняного законодавства до стандартів провідних держав, перед вітчизняними законодавцями, вченими, державними службовцями постає ряд задач, серед яких – вивчення досвіду реалізації тих чи інших державницьких рішень в країнах ЄС, США, Канаді. Не є виключенням і вивчення досвіду виникнення, становлення, розвитку інституту лобізму в цих країнах.

Досвід становлення інституту лобізму Канади становить інтерес для вітчизняного дослідника з кількох причин.

По-перше – рядом дослідників законодавче врегулювання лобіювання в цій країні вважається зразком вдалої й ефективної адаптації американських стандартів у галузі лобіювання на національно-правовому ґрунті. Як зазначає з цього приводу О. О. Одінцова, з середини 60-х років Канада почала перші спроби з упорядкування лобістської діяльності. Цей процес почався з поступового копіювання американської системи регулювання зацікавлених груп. Але пізніше її шляхи зі США трохи розійшлися. Сьогодні до лобізму в широкому розумінні слова відносять практично всі контакти між парламентом чи урядом і представниками громадських, політичних, наукових і ділових кіл [1, с. 86].

По-друге, законодавче регулювання лобізму в Канаді є досить молодим. Лобіювання залишалося неформальною соціальною практикою до 1988 р., коли парламентом Канади було прийнято Федеральний акт про реєстрацію лобістів (The Lobbyists Registration Act), який набув чинності 1 вересня 1989 р. [2, с. 164]. Потреба у прийнятті такого закону мотивувалася, скоріш за все, бажанням держави забезпечити прозорість і чесність у діяльності органів публічної влади під час прийняття нормативно-правових актів. Закон визначив правові категорії лобіювання й порядок реєстрації суб'єктів лобіювання.

По третє, незважаючи на коротку історію, регулювання лобістської